

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA

Bölcsészettudományi Kutatóközpont

Irodalomtudományi Intézet

XVIII. századi osztály

1118 Budapest, Ménesi út 11-13.

Telefon: 279-2773

Telefax: 385-3876

xviii@iti.mta.hu

Budapest, 2015. május 5.

MEGHÍVÓ

Az MTA BTK Irodalomtudományi Intézetének XVIII. századi Osztálya és a Magyar XVIII. Század Kutató Társaság a XVIII. századi kutatásokat végző intézményekkel közösen tisztelettel meghívja Önt

2015. május 19-én, kedden 15.00 órakor tartandó sajtónyilvános könyvbemutatójára.

A bemutatott könyvek:

Petrarcha Ferenc, *A jó szerencsének és a szerencsétlenségnek orvosságairól*, Székely László fordítása (1760–1762), s. a. r., jegyz. Bíró Csilla, Lengyel Réka, Máté Ágnes, Szeged, Lazi Könyvkiadó, 2015, 674 p.

Eszter Kovács, *La Critique du voyage dans la pensée de Diderot. De la fiction au discours philosophique et politique*, Paris, Honoré Champion, 2015 (Les 18e siècles, N° 180), 280 p.

Magyarországi gondolkodók, 18. század: Bölcsészettudományok II, szerk. Tüskés Gábor, Lengyel Réka, Budapest, Kortárs Kiadó, 2015, (Magyar Remekírók), 1450 p.

A könyveket bemutatják:

ERTL Péter, TÓTH Ferenc, PENKE Olga, VÖRÖS Imre

A bemutatott könyvek egy része kedvezményes áron megvásárolható a helyszínen. A *Magyarországi gondolkodók* c. kötetet a közreműködők 50%-os kedvezménnyel vásárolhatják meg.

Helyszín: MTA Könyvtár és Információs Központ, Konferenciaterem
(Budapest, Arany J. u. 1., II. emelet)

Kérjük szíves megjelenését!

Sajtóanyag a május 19-i könyvbemutatóhoz

Petrarcha Ferenc, *A jó szerencsének és a szerencsétlenségnek orvosságairól*, Székely László fordítása (1760–1762)

Francesco Petrarca *De remediis utriusque fortunae* című morálfilozófiai kézikönyve, egyben legterjedelmesebb alkotása az 1350–60-as években keletkezett. Az író olyan „orvosságos dobozokként” kívánta átnyújtani leendő olvasóinak, melyben a nagy tekintélyű antik és keresztény szerzők írásaiban található bölcsességekből, tanulságos történetekből összeállított válogatását adta közre. A 14–18. században e könyv, keresztény-sztoikus szellemiségű értekező prózájának jellegzetes darabja bizonyult a legnépszerűbbnek művei közül. Székely László erdélyi gróf 1760 és 1762 között készítette el az első, s mindmáig egyetlen, teljes fordítását. A kötetet a sajtó alá rendezők az egyetlen ismert, autográf kéziratból részben a *De remediis* idegen nyelvű kommentáros kiadásainak felhasználásával, részben saját vizsgálatok eredményei alapján összeállított jegyzetekkel és kísérőtanulmányokkal adták közre.

Eszter Kovács, *La Critique du voyage dans la pensée de Diderot. De la fiction au discours philosophique et politique*

A könyv az életmű gyakran tárgyalt kérdései helyett egy látszólag másodlagos problémafelvetésből indul ki: az utazás és az utazási irodalom kritikáját vizsgálja a filozófus műveiben. Az elemzések a fikciótól a levelezésen, Diderot utazásain és a Szalonkritikákat tárgyaló kitérőn át a filozófiai és politikai szövegekhez vezetnek. Az utazás és az utazók kezdeti gúnyos kritikája összetett koncepcióvá alakul át *A két India történetében*: a megismerés és felfedezés vágya olyan hódítási kényszerré válik, amely a hatalmat gyakorlók irányítása alatt a gyarmati történelem legelítélendőbb tetteinek indítéka lesz. Diderot nem elsőként fogalmazza meg e gondolatokat, de kései műveinek retorikai hangsúlya és érzelmi töltete a 18. századi eszmetörténetben egyedülállónak teszi az utazásokkal szemben kritikus, gyarmatosítás-ellenes irányzat képviselői között. A könyv, mely a szerző 2013-ban megvédett doktori disszertációjának átdolgozott változata, közvetlenül kapcsolódik a nemzetközi Diderot-kutatás áramlataihoz.

Magyarországi gondolkodók, 18. század: Bölcsészettudományok II.

A *Magyarországi gondolkodók – 18. század, Bölcsészettudományok II.* című antológia szorosan összetartozik a 2010-ben, ugyanebben a sorozatban megjelent kötettel. A válogatás az I. kötethez hasonlóan kritikai jegyzetekkel ellátott forrásközlés, melynek fő célja tájékoztatni a vallási, valláskritikai, erkölcsi, nevelési, államelméleti, politikai, jogi, társadalmi és művészeti, esztétikai gondolkodás 18. századi állapotáról, fontosabb kérdésfeltevéseiről, célkitűzéseiről és alakulásáról, irodalmi és pragmatikus szövegek, valamint a megértést megkönnyítő jegyzetek segítségével. A gyűjteményben a négy témakörben összesen százhat, többségében nyomtatott, kisebb részben kéziratos forrás részlete olvasható, melyeknek korábban jóval kevesebb, mint egyharmada jelent meg modern kiadásban. A szövegek közül csaknem húsz, latin, illetve német eredeti alapján készült fordítás itt jelenik meg először. Több olyan szerző is jelen van, akit eddig nem tartott számon az irodalom- és eszmetörténet, s számos esetben a legfrissebb kutatási eredményeket és eddig ismeretlen szövegeket adunk közre. Az összeállítás hozzájárul a századra vonatkozó eddigi tudás felülvizsgálatához, új képet ad arról, hogyan kapcsolódott össze a felvilágosodás mint a század egyik meghatározó eszmei, filozófiai mozgalma és mint történeti konstrukció a múltból eredő társadalmi, eszmei, kulturális, tudományos és más tényezőkkel.